

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 141/19

Λουξεμβούργο, 12 Νοεμβρίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-233/18
Haqbin κατά Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers

Σε αιτούντα διεθνή προστασία ο οποίος είναι ένοχος για σοβαρή παράβαση των κανόνων του κέντρου φιλοξενίας όπου φιλοξενείται ή για επίδειξη ιδιαίτερα βίαιης συμπεριφοράς δεν μπορεί να επιβληθεί κύρωση που συνίσταται στην ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής οι οποίες αφορούν τη στέγαση, την τροφή ή την ένδυση

Με την απόφαση Haqbin (C-233/18), που εκδόθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2019, το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου αποφάνθηκε για πρώτη φορά επί του περιεχομένου της ευχέρειας που παρέχει το άρθρο 20, παράγραφος 4, της οδηγίας 2013/33¹ στα κράτη μέλη να καθορίζουν τις εφαρμοστέες κυρώσεις σε περίπτωση που ένας αιτών διεθνή προστασία είναι ένοχος για σοβαρή παράβαση των κανόνων του κέντρου φιλοξενίας στο οποίο φιλοξενείται ή για επίδειξη ιδιαίτερα βίαιης συμπεριφοράς. Το Δικαστήριο έκρινε ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, η διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη να επιβάλλουν κύρωση που συνίσταται στην ανάκληση, έστω και προσωρινή, των υλικών συνθηκών υποδοχής οι οποίες αφορούν τη στέγαση, την τροφή ή την ένδυση.

Ο Zubair Haqbin είναι Αφγανός υπήκοος, ο οποίος αφίχθη στο Βέλγιο ως ασυνόδετος ανήλικος. Υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας και φιλοξενήθηκε σε κέντρο φιλοξενίας. Εκεί ενεπλάκη σε διαπληκτισμό μεταξύ διαμενόντων διαφορετικών εθνικοτήτων. Μετά τα γεγονότα αυτά, ο διευθυντής του κέντρου υποδοχής αποφάσισε να αποκλείσει τον Z. Haqbin, για χρονικό διάστημα δεκαπέντε ημερών, από την παροχή υλικής συνδρομής σε δομή υποδοχής. Κατά το διάστημα αυτό, ο Z. Haqbin διανυκτέρευσε, σύμφωνα με τις δηλώσεις του, σε πάρκο των Βρυξελλών και σε φίλους.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το αιτούν δικαστήριο, το οποίο επιλήφθηκε της διαφοράς κατόπιν εφέσεως που άσκησε ο Z. Haqbin κατά της πρωτόδικης απόφασης με την οποία είχε απορριφθεί η προσφυγή του κατά της απόφασης αποκλεισμού, υπέβαλε στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικά με την ευχέρεια των βελγικών αρχών να ανακαλέσουν ή να περιορίσουν τις υλικές συνθήκες υποδοχής ενός αιτούντος διεθνή προστασία σε περίπτωση όπως αυτή του Z. Haqbin. Επιπλέον, δεδομένης της ιδιαιτερότητας της κατάστασης του Z. Haqbin, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να διευκρινιστεί υπό ποιες συνθήκες μπορεί να επιβληθεί τέτοια κύρωση σε ασυνόδετο ανήλικο.

Το Δικαστήριο διευκρίνισε, καταρχάς, ότι οι κυρώσεις του άρθρου 20, παράγραφος 4, της οδηγίας 2013/33 μπορούν, καταρχήν, να αφορούν τις υλικές συνθήκες υποδοχής. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 5, της οδηγίας αυτής, οι κυρώσεις πρέπει να είναι αντικειμενικές, αμερόληπτες, αιτιολογημένες και ανάλογες σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες της κατάστασης του αιτούντος, τα δε κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.

Ωστόσο, η ανάκληση, έστω και προσωρινή, του συνόλου των υλικών συνθηκών υποδοχής ή των υλικών συνθηκών υποδοχής που αφορούν τη στέγαση, την τροφή ή την ένδυση θα ήταν ασυμβίβαστη με την υποχρέωση διασφάλισης αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για τον αιτούντα.

¹ Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ 2013, L 180, σ. 96).

Πράγματι, μια τέτοια κύρωση θα του στερούσε τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει τις πλέον στοιχειώδεις ανάγκες του. Επιπλέον, θα ήταν αντίθετη προς την απαίτηση περί αναλογικότητας.

Το Δικαστήριο αποφάνθηκε επιπλέον ότι τα κράτη μέλη υπέχουν την υποχρέωση να εξασφαλίζουν διαρκώς και αδιαλείπτως αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης και ότι οι αρχές που είναι αρμόδιες για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία οφείλουν να εξασφαλίζουν, με συγκεκριμένες ρυθμίσεις και υπό τη δική τους ευθύνη, την πρόσβαση σε συνθήκες υποδοχής που να εγγυώνται αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Δεν μπορούν, συνεπώς, να αρκεστούν, όπως σκόπευαν να πράξουν οι αρμόδιες βελγικές αρχές, στο να παραδώσουν στον αιτούντα άσυλο ο οποίος έχει αποκλεισθεί από την παροχή υλικής συνδρομής σε δομή υποδοχής κατάλογο ιδιωτικών κέντρων για αστέγους που θα μπορούσαν να τον φιλοξενήσουν.

Όσον αφορά κύρωση που συνίσταται στον περιορισμό των υλικών συνθηκών υποδοχής, όπως είναι η ανάκληση ή ο περιορισμός του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές να εξασφαλίζουν υπό οποιοσδήποτε συνθήκες ότι μια τέτοια κύρωση είναι, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας της κατάστασης του αιτούντος και του συνόλου των περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης, σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας και δεν θίγει την αξιοπρέπεια του εν λόγω αιτούντος. Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι, στις περιπτώσεις του άρθρου 20, παράγραφος 4, της οδηγίας 2013/33, τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν άλλα μέτρα, εκτός εκείνων που σχετίζονται με τις υλικές συνθήκες υποδοχής, όπως είναι η παραμονή του αιτούντος σε χωριστό τμήμα του κέντρου φιλοξενίας ή η μεταφορά του σε άλλο κέντρο φιλοξενίας. Επιπλέον, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να αποφασίσουν την κράτηση του αιτούντος, τηρουμένων των προϋποθέσεων της οδηγίας αυτής.

Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, δηλαδή ευάλωτο πρόσωπο κατά την έννοια της οδηγίας 2013/33, οι αρχές των κρατών μελών οφείλουν, κατά την επιβολή κυρώσεων βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 4, της οδηγίας αυτής, να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη την ιδιαιτερότητα της κατάστασης του ανηλικού καθώς και την αρχή της αναλογικότητας. Για την επιβολή των κυρώσεων αυτών, πρέπει, βάσει, μεταξύ άλλων, του άρθρου 24 του Χάρτη, να λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη το μείζον συμφέρον του παιδιού. Η οδηγία 2013/33 δεν εμποδίζει, εξάλλου, τις αρχές των κρατών μελών να αναθέσουν την υπόθεση του ανηλικού στις δικαστικές υπηρεσίες ή αρχές που είναι αρμόδιες για την προστασία των νέων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106